

STUDIER OVER DANMARKS BEBYGGELSE I ÆLDRE BRONZEALDER.

Af *H. C. Broholm*¹⁾.

Det Kildemateriale, der maa benyttes ved Studiet af Danmarks Bebyggelse i den Ældre Bronzealder, falder i 2 Grupper, Fund og jordfaste Mindesmærker.

Da Sophus Müller i Aarene 1904 til 1914 udgav sine banebrydende Arbejder over Jyllands Bebyggelse i Sten- og Bronzealder²⁾, var det hovedsagelig Monumenterne, han anvendte som Kilder; og ved sin Undersøgelse over »Sjællands ældste Bygder« (1927) gik Vilh. la Cour i Sophus Müllers Spor og byggede særlig paa de jordfaste Mindesmærker.

Det er ganske naturligt, at Monumenterne for disse to Forskere kom til at spille en Hovedrolle. Mindesmærkerne har jo det store Fortrin, at deres Plads i Landskabet og deres Forhold til Stedets Natur er kendt. Men en enkelt Gruppe af dem, Højene, lider af den Mangel, at deres Datering ikke er sikker; thi runde Jordhøje opføres som Gravminder lige fra den Yngre Stenalder og til Oldtidens Slutning. Naar man da, ret vilkaarligt, antager, at Hovedmassen af dem stammer fra den Ældre Bronzealder, er man afgjort paa Vildspor, og de Resultater, man paa den Maade kommer til angaaende Bronzealderens Bebyggelse, bliver derfor højst usikre.

Anvender man nu Fundene som bebyggelseshistoriske Kilder, da staar man overfor en anden Ulempe, at man i de allerfleste Tilfælde ikke nøjagtigt kender det Sted i Landskabet, hvor Fundet er gjort; som oftest maa man nøjes med at vide, fra hvilken By eller fra hvilket Sogn det stammer; men saa har Fundene til

¹⁾ Foredrag holdt ved det 6. Nordiske Arkæologmøde i København 1937.

²⁾ Aarbøger 1904, S. 1 ff., 1911, S. 233 ff., 1913, S. 169 ff. og 1914, S. 195 ff.

Gengæld den Fordel, at deres Plads i det arkæologiske System — d. v. s. deres relative Kronologi — er sikker, og rent teoretisk skulde det derfor være muligt gennem en kartografisk Fremstilling af Oldfundene i store Træk at vinde Klarhed over Udvikling og Forskydning af Landets Bebyggelse i forhistorisk Tid. Fra Slutningen af Ældre Bronzealder, da Hovedmassen af Gravene enten anlægges sekundært i ældre Høje eller nedsænkes under flad Mark, er Fundene — eller var det i hvert Fald indtil Jernalderens Marker og Landsbyer begyndte at blive kendt — de eneste Kilder, hvorpaa et Studium af Danmarks Oldtidsbebyggelse kunde grundes.

Det var Betragtninger af denne Art, der fik mig til at gøre et Forsøg paa ved Fundmaterialets Hjælp at tegne et Billede af Danmarks Bebyggelse i den Yngre Bronzealder, og da Forsøget synes at have givet plausible Resultater, tog jeg Opgaven op for den Ældre Bronzealder efter samme Linie. Da mine Undersøgelser over Bebyggelsen udgør en Del af et større systematisk Arbejde om Danmarks Bronzealder, der endnu langt fra er færdigt, beder jeg Dem opfatte mit Foredrag som en foreløbig Meddelelse.

Det Materiale, jeg lægger til Grund, er for den egentlige Bronzealder særlig de talrige Gravfund, og som Kontrolmiddel anvender jeg Motiv- og Depotfundene samt Guldfundene. For den tidligste Bronzealder maa man paa Grund af Mangel paa et større Antal samlede Fund hovedsagelig bygge paa Enkeltfund. Jeg har ordnet Materialet kronologisk og fremstillet det paa en Række Kort; men forinden jeg gaar over til at demonstrere dem, maa jeg sige et Par Ord om den kronologiske Inddeling af Materialet jeg har fulgt, den kan opfattes som en Kontamination af Montelius' og Müllers Systemer foretaget af Hensyn til hvad det nu foreliggende Materiale viser.

Jeg deler den danske Bronzealder i 3 Hovedgrupper:

- Den ældste Bronzealder
- Den ældre Bronzealder og
- Den yngre Bronzealder.

Skellet mellem den ældste og den ældre Bronzealder sætter jeg ligesom Sophus Müller ved Fremkomsten af den tidligste (rund-

hovede) Bøjlenaal; men iøvrigt slaar jeg Müllers 3.—4. Periode sammen og betragter ligeledes hans 5.—6. Tidsgruppe som en Enhed.

Den ældste Bronzealder kan deles i 3 Afsnit. I det første falder Fund af engelske Bronzeøkser og nordiske Økser af Galle-mose-Piletyp, Stavdolke og massive Ringe af kontinentaleuropæisk Oprindelse. I den anden maa placeres nordiske Økser med høje Sidekanter, massive Bronzeøkser med Skafthul samt en Del indførte Vaaben og Efterligninger af saadanne. Den tredie Gruppe omfatter de tidligste spiralprydede Bronzer og Fund, der indeholder de første egentlig nordiske Smykke- og Vaabenformer, d. v. s. hele den Gruppe, for hvilken Valsømaglefundene er den vigtigste Repræsentant.

Endelig udskiller jeg Fund af flade Kobberøkser som en særlig Gruppe, der jo for Størstedelen er samtidig med Jættestuetid³⁾.

Det er klart, at de 43 stedfæstede Fund af denne Art, der kendes, og hvoraf de 22 stammer fra Øerne, Resten fra Jylland, og som tilmed hidrører fra en lang Periode, ikke tillader at drage Slutninger af egentlig bebyggelseshistorisk Art. De viser kun, hvilke Egne af Landet der har staaet paa et saadant Trin i Velstand og Kultur, at Befolkningen har evnet at følge lidt med i de Kulturbevægelser, der da spillede en Rolle. Det var, som allerede fremhævet af andre Arkæologer, Megalithkulturens Omraade.

Ogsaa for den ældste Bronzealder kan Omfanget af Bebyggelsen ikke siges at være fuldkommen klarlagt gennem de foreliggende Fund, men i hvert Fald i dens første Afsnit falder dette sammen med Megalithkulturens. Særlig vigtige er ogsaa her de ret talrige Fund af Økseblade uden Skafthul. Af saadanne kendes 104 stedfæstede Fund, hvoraf de 10 indeholder 2 eller flere Stykker; 48 stammer fra Øerne, 56 fra Jylland. Fordelingen af de 26 Fund af Økser, der er gjort paa Sjælland, er ganske karakteristisk. Det er Storebæltskysten samt Egnen mellem Roskilde Fjord og Køge Bugt, der har ydet Hovedmassen af Fundene, og

³⁾ J. E. Forssander: Der ostskandinavische Norden während der ältesten Metallzeit Europas (1936).

fra det sidste Omraade stammer tillige de 3 sjællandske Stավdolke. Men ogsaa Sydsjælland, Falster og Møn har været af Betydning. Paa Fyn er det særlig Kystegnene, der har ydet Fund, medens Øens Indre er ganske fundtomt ligesom Sjællands.

For Jyllands Vedkommende viser Materialet, at hele den vestlige Halvdel er ganske blottet for Fund, og at det hovedsagelig er Halvøens østlige Egne, d. v. s. det gamle Megalithomraade, der har ydet Fundene; det er et Factum, der er værd at bemærke, da disse Egne i den ældre Bronzealder næsten helt mangler Fund. Hvorledes det skal forklares er imidlertid usikkert; men naar ikke alene Økseblade men ogsaa andre Sager findes i de samme Egne, turde det tages som Bevis paa, at det ikke her drejer sig om Tilfældigheder.

Materialet fra den ældste Bronzealders 2. Periode er noget mindre end det, den første Periode har efterladt. Af de 89 Fund, der kan henføres til denne Tid, stammer 48 fra Øerne, 41 fra Jylland, og detaillerede Slutninger tillader disse naturligvis ikke at drage; men de bekræfter, at det virkelig er Vestsjælland, Nordfyn og Østjylland, der spiller en Rolle for Udviklingen af den tidlige Bronzealderkultur og tyder paa, at Nord- og Midtsjælland, hvorfra enkelte Fund nu kendes, er begyndt at gøre sig gældende, en Udvikling der synes at fortsætte sig i den følgende Tid.

De 19 Mark- og Mosefund, der kendes fra den ældste Bronzealders tredje Periode, tyder i hvert Fald ikke herimod men synes snarere at pege paa en Forskydning af Velstanden mod Vest; og denne Antagelse faar en Bekræftelse, naar vi betragter Fordelingen af Gravfundene, som vi hidtil ganske har set bort fra.

Af Gravfund kender jeg fra den ældste Bronzealder 92, hvoraf de 37 efter Sagernes Form og Dekoration med Sikkerhed lader sig henføre til det sidste Afsnit, medens jeg endnu ikke er i Stand til at adskille Fundene fra de 2 første Perioder. Kortet viser, at Gravfundene er fremdragne i de Egne, der har givet Fund fra Mark og Mose, og dette Factum tyder paa, at der ikke er Tale om Tilfældigheder i Materialet. En Ejendommelighed er det dog, at Østjyllands Kystegne ikke har ydet noget Gravfund; og jeg tror, at Grunden hertil er, at de fleste Gravfund stammer fra

2. og 3. Periode, da Metalkulturen allerede var begyndt at trække bort fra Kysten. Gravene fra den 1. Periode har været rene Stenaldergrave.

Skønt jeg maa indrømme, at man, naar man arbejder med arkæologisk Materiale, kan komme ud for Overraskelser, tror jeg alligevel, der er god Mening i Stoffet, og for Øjeblikket tegner Udviklingen sig da saaledes: Det er Øerne og Østjylland, det egentlige Megalithomraade, der modtager de første Metalsager, de tidligste Vidnesbyrd om den nye Tid, der er i Frembrud i Europa; og det er i disse Egne — men først paa et Tidspunkt, da Megalith- og Enkeltgravsfolket er gaaet op i hinanden — at den ældste, hjemlige Metalkultur udvikler sig. Men i Løbet af den ældste Bronzealders 2. og 3. Afsnit sker der, af Grunde, som vi ikke har nogen Mulighed for at erkende, Forskydninger, der fører til, at Bebyggelsen koncentrerer ialt væsentligt paa de Steder, der igennem hele den ældre Bronzealder — og forresten ogsaa i den yngre Bronzealder — bliver de førende, hvad vi nu skal se.

Paa sikker Grund kommer man nemlig med den ældre Bronzealders 1. Periode (svarende til Sophus Müllers 3.—4. Tidsgruppe), der har ydet et overordentlig stort Antal Fund. Ialt kender jeg ca. 1050 Gravfund. Betragter vi Kortet (Fig. 1), der viser alle de Gravfund fra denne Periode, der er mig bekendt, ser man ogsaa nu Fundene samle sig paa visse Strøg, medens andre Egne enten er ganske blottede for Fund eller kun har ydet relativt faa. Fra Bornholm kendes 15 Gravfund, der hovedsagelig er fremdragne nær Kysten.

Paa Sjælland samler Bebyggelsen sig i bestemte Egne, der vel tør opfattes som Smaasamfund eller Bygder.

Bortset fra et lille Omraade nær Ringsted er hele Sjællands Indre ganske blottet for Fund. Det samme er Tilfældet med Størstedelen af Sydsjælland og Stevns, der kun har ydet ganske faa Fund, samt et stort Parti af Nordøstsjælland (særlig Lyngeskronborg Herred). Det er næppe tilfældigt, og muligt er det, at det er Storskoven, der her har lagt Hindringer i Vejen for Bebyggelsen. Ejendommeligt er det ogsaa, at Øens sydøstlige Kyststrækning ikke har et eneste Fund at opvise; og da man iøvrigt

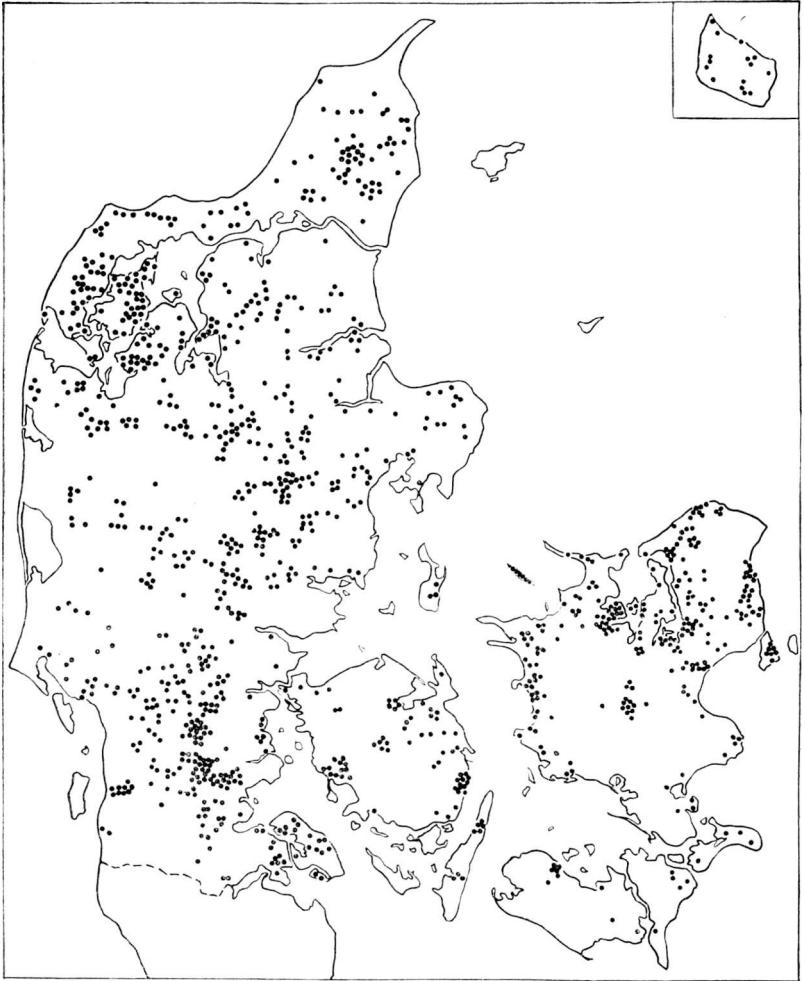

Fig. 1. Danmarks Bebyggelse i den ældre Bronzealders 1. Afsnit.
Kortet viser Fordelingen af 1060 Gravfund.

Sammenlign med Kortene Fig. 1—3 Bebyggelseskortene for Yngre Bronzealder
i min Afhandling: Studier over den yngre Bronzealder i Danmark, Aarbøger
1933.

netop maa karakterisere Sjællands Bebyggelse som en Kystbebyggelse, maa denne Strækning antages af en eller anden Grund at have været uegnet til Beboelse. Som en særlig Bygd opfatter jeg Øens nordvestlige Hjørne, Dele af Holbo og Strø Herreder, hvor der er fremdraget 30 Gravfund. Fundene, der gennemgaaende har et ret jævnt Præg, vidner om Velstand, men ikke om nogen betydelig Rigdom; der er saaledes ikke gjort noget Guldfund i dette Omraade.

I nær Forbindelse med denne Bygd staar en anden, der fra Strø Herred strækker sig mod Sydøst; herfra kendes 18 Gravfund, og til det ene af Gravfundene hører et guldbelagt Sværd, til det andet flere Guldsager. Denne Bygd har Forbindelse med Østsjællands vigtigste, der fra Amagers Sydspids strækker sig langs Øresunds Kyst indtil Hørsholm. Til Trods for at København og Frederiksberg her har udslettet Sporene af Oldtidens Bebyggelse paa et ret stort Omraade, er der indenfor denne Bygd fremdraget 31 rige Gravfund, flere Depotfund samt adskillige Enkeltfund. Af iøjnefaldende Betydning er Egnen omkring Køge Bugt, og herfra strækker Bebyggelsen sig saa godt som uden Afbrydelse op til det lige saa vigtige Omraade, der omfatter det sydligste af Horns Herred, Voldborg og Sømme Herreder, altsaa Egnene omkring Issefjorden og Roskildefjordens sydlige Del, hvorfra man kender 34 Gravfund, og dette Omraade — man fristes til at anvende Ordet Rige — gaar jævnt over i Ods- og Tusse Herreds Bygden, der har ydet en saadan Rigdom af Gravfund og Votivfund, deriblandt Solvognen, at den maa betegnes som Sjællands Hovedbygd; og herfra fortsætter Bebyggelsen langs Øens Vestkyst ned til det ubeboede Omraade mod SØ. Mærkeligt er det at se, at baade Refsnæs og Asnæs, der er rigt bebyggede i den yngre Bronzealder, ikke har noget Gravfund eller Depotfund at opvise, medens Sejro og Samsø ligger som Broer mellem Sjælland og Jylland.

Naar Materialet for de sydlige Øer er saa fattigt, skyldes det sikkert kun, at Jorden er bleven opdyrket, før nogen tog Vare paa Fundene, og man tør næppe af Fundfattigdommen drage Slutninger af negativ Art vedrørende Bebyggelsen. Ogsaa for

Fyns Vedkommende maa Materialet sikkert benyttes med Forsigtighed. Da der i flere af de Egne, der ikke har givet Gravfund, er gjort Fund i Mark og Mose, er der næppe Grund til at antage, at Nord- og Sydfyn ikke har været beboet. Det er tilmed Egne, der i den foregaaende Tid har ydet ret anselige Fund.

Ved et flygtigt Blik paa Jyllandskortet faar man det Indtryk, at Fundene er ret jævnt fordelt over hele Halvøen; men en nærmere Betragtning vil vise, at de ogsaa her samler sig paa bestemte Omraader, der svarer til større eller mindre Bygder.

I sine Vendsysselstudier har Sophus Müller paavist, at Bebyggelsen væsentlig samler sig paa de ældre glaciale Dannelser men mangler paa senglacial og postglacial Grund, et Resultat som de Fund, de sidste 25 Aars Undersøgelser har bragt for Dagen, ganske bekræfter. Der kendes nu fra Vendsyssel 53 Gravfund og 10 Votivfund. Naar store Dele af Kjær Herred og Øster Han Herred mangler Fund, skyldes det sikkert, at Jorden har været for fugtig at bo paa. Jeg kender ikke noget Fund fra de Egne, der var dækkede af Litorinahavet; den lille Gruppe paa 8 Fund, der er bevaret fra Øster Han Herred, stammer fra Sogne, der ligger saa højt, at de ragede op som Øer i Litorinahavet. Lignende Forhold gælder for de i Kjær Herred fremdragne Fund.

Der kan ikke være Tvivl om, at det er Limfjordens vestlige Omraade, Thy, Mors, Salling, og Egnen Syd for Limfjorden, der spiller Hovedrollen i den ældre Bronzealder. Alene fra 3.—4. Periode kendes fra dette Omraade ca. 120 Gravfund, og af disse har flere indeholdt Guldsager. Man fristes til ogsaa her at bruge Betegnelsen Rige, saa vigtigt synes dette Omraade at være. Hvad Grunden har været til, at dette Omraade fik en saadan Betydning, forekommer mig ganske klart; det maa have været Ravhandelen, der har ydet en Basis for Opblomstringen. Til dette Rige slutter sig ganske naturligt Himmerlands vestlige Del med ca. 40 Gravfund, mens det lave Østhimmerland næppe har haft større Betydning.

Vestjyllands Bebyggelse maa have været ret spredt og, som de 50 Fund fra Ringkøbing og Ribe Amter viser, væsentlig knyttet til Skovbjerg og Aadum Bakkeøer, medens Hedefladerne ikke var beboede.

Jyllands Hovedbebyggelse falder paa et bredt Bælte, der fra Randers Fjord strækker sig ned gennem Jylland og Slesvig følgende Grænsen mellem Højland og Flade, og som har ydet ca. 300 Gravfund. I Framlev Herred breder Bebyggelsen sig ud mod Kysten; men ellers er Bosættelsen lige klart afbrudt mod Vest og mod Øst, idet der fra Skanderborg til Aabenraa ligger et bredt Bælte fra Kysten og flere Mil ind i Landet, der kun har givet en halv Snes spredte Fund. Det er næppe tilfældigt. De nye Undersøgelser over Planteresterne i 3 sønderjydske Høje, som Dr. J. Iversen har foretaget, og som vil blive publiceret i Forbindelse med Skrydstrupfundet, har vist, at det er en rig Hedevegetation, der har groet paa de Steder, hvor Højene blev lagt. Sammenligner man mit Højkort med det nye Jordbundskort, D. G. U. har publiceret, ser man, at Bronzealderfundene baade mangler paa den magreste Sandjord og paa den stive Lerjord. Ingen af disse Jordbundsforhold har været brugbare som Basis for vor Bronzealders økonomiske Liv.

Mod Vest breder Fundene sig følgende Kongeaadalen ud til Kysten omkring Esbjerg. Her — som ved Limfjorden — maa der have været en Handelsplads af stor Betydning; thi her omkring finder man over en halv Snes Guldfund. — Skønt Materialet fra Sundeved og Als er meget sparsomt, tyder det dog paa, at disse Egne har huset en ret talrig Befolkning; men den intensive Dyrkning af Jorden har fjernet saa mange Grave, at der næppe er Mulighed for at vinde nærmere Klarhed over Bebyggelsen.

Det Materiale, der er bevaret fra den ældre Bronzealders 2. Af-snit (Müllers 5.—6. Periode), staar ikke tilbage for det, den første har ydet. Jeg kender ialt ca. 1250 Gravfund fra denne Tid, og som Kortet (Fig. 2) viser, stammer de fra saa at sige samme Egne som før. Jeg skal derfor fatte mig i Korthed. Fra Bornholm foreligger 50 Gravfund, jævnt fordelt over hele Øen. Paa Sjælland genfinder man Bebyggelsesomraadet ved Ringsted (10 Gravfund), medens ellers hele Øens Midtparti er blottet for Fund. I Nord-sjælland, ved Roskildefjorden og langs Øresund træffer man den samme Bebyggelse, og fra Køgebugt strækker ogsaa i denne Tid

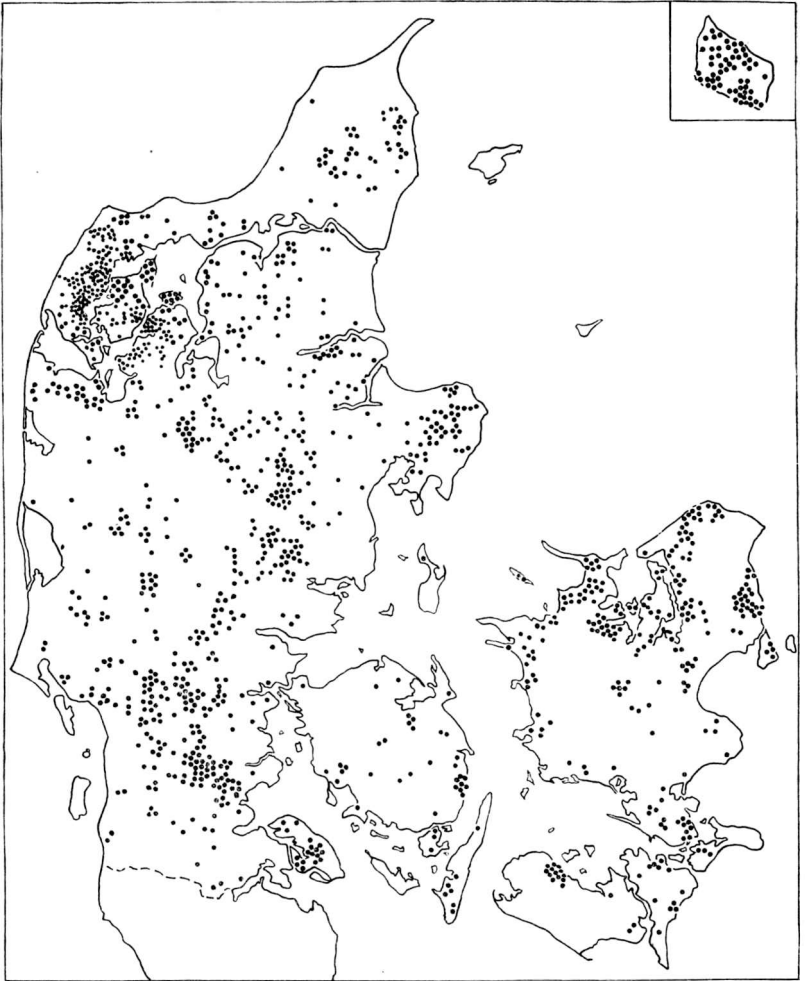

Fig. 2. Danmarks Bebyggelse i den ældre Bronzealders 2. Afsnit.
Kortet viser Fordelingen af 1250 Gravfund.

det bebyggede Omraade sig op mod Roskilde- og Issefjordens sydligste Strøg.

Naar man endvidere konstaterer, at Ods Herreds- og Storebælt-bebyggelsen er knyttet til de samme Sogne som i tidligere Tid, kan de to Bebyggelseskort siges at være næsten fuldstændig identiske. At der nu er en Del flere Fund fra Syd- og Østsjælland, kan bero paa en Tilfældighed; ogsaa for Laaland og Falster haves nu en lidt rigere Fundmængde.

Svagere repræsenteret er Fyn; men da Fundene tildels er fra de samme Egne som i foregaaende Tid, turde der være Grund til at tro, at disse Egne har spillet en Rolle i Kulturudviklingen. Men fuldstændigt er Billedet næppe, saa længe Nordfyn ikke er repræsenteret ved større Materiale.

Betragter vi derefter Jylland, da viser det sig, at man ogsaa her har en næsten forbløffende Overensstemmelse mellem Bebyggelsen i 3.—4. og i 5.—6. Periode. Vendsyssel og Øster Han Herred har ydet Fund fra samme Sogne som før. Limfjordsrigets Betydning er vokset, og en Mængde Guldfund er fremdragne her. Ialt har dette Omraade givet 256 Gravfund, hvoraf 62 indeholdt Sager af Guld, og desuden har Himmerland, der jo kan siges at høre med til samme Omraade, ydet 56 Gravfund hovedsagelig fra Landsdelens vestlige Halvdel. Som i den foregaaende Tid finder vi den vestjydske Bronzealderbosættelse knyttet til Bakkeøerne, medens Østkysten af Halvøen er næsten helt fundtom. Heller ikke ved Aarhusbugten finder vi nogen Bebyggelse, hvorimod Fundene viser en afgjort Fremgang for Djursland.

Det er derfor ikke overraskende at se, at hele det store beboede Midtparti af Nørrejylland er gaaet frem, og at Størstedelen af Nordslesvig ogsaa har ydet en Mængde vigtige Fund. Det forekommer mig, at denne Overensstemmelse mellem Kortene over Gravfundene fra den ældre Bronzealders 1. og 2. Afsnit ikke kan være tilfældig; de maa virkelig i store Træk give et paalideligt Billede af, hvorledes Danmarks Bebyggelse har formet sig i den ældre Bronzealder, og dette Resultat bekræftes, naar man ser, at de ca. 150 fra ældre Bronzealder foreliggende Votiv- og Depotfund, der dog er af en hel anden Karakter og stammer fra Moser, ikke

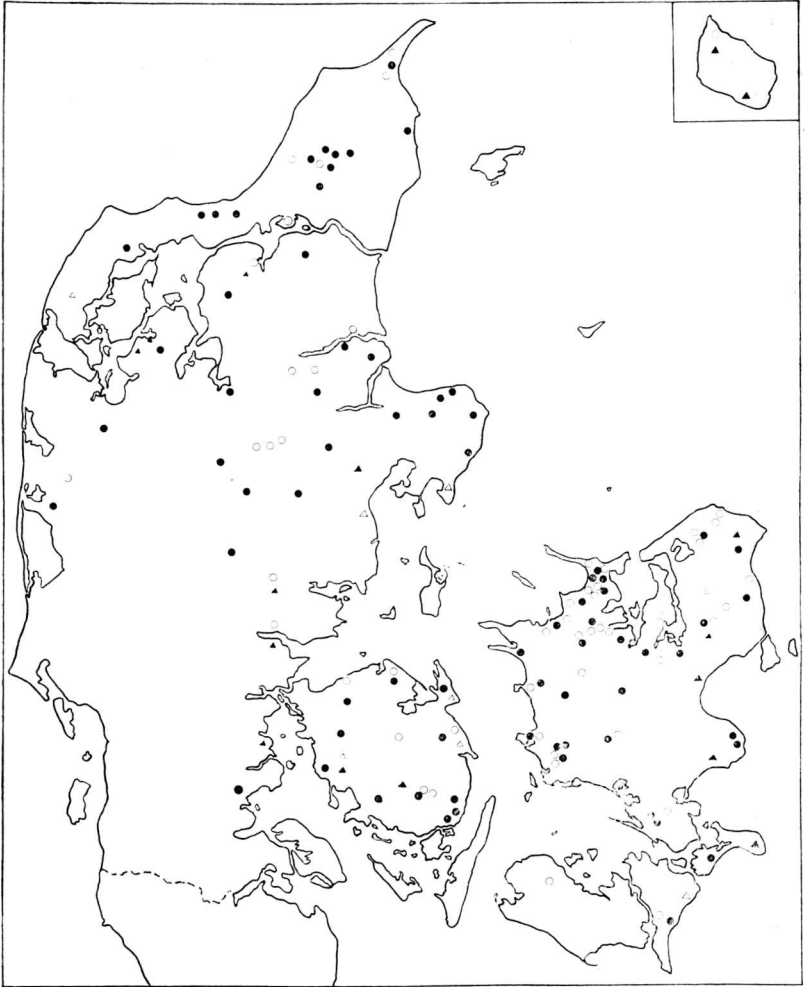

Fig. 3. Mark- og Mosefund fra den ældre Bronzealder.

Punkt: Samlede Fund, Ring: Enkeltfund fra 1. Afsnit.

Udfyldt Trekant: Samlede Fund, Aaben Trekant: Enkeltfund fra 2. Afsnit.

fra Gravhøje, fordeler sig over Danmark paa ganske samme Egne (Fig. 3). Men skulde nogen endnu nære Tvivl om Paalideligheden af Grav- og Depotfundenes Vidnesbyrd, da vil jeg bede Dem betragte de sidste Kort, der viser, hvorledes Guldfundene fordeler sig. Dette Fundmateriale, der, takket være Danefæløven, er indkommet saa godt som fuldstændigt, viser tillige hvad det er for Egne, der har været i Besiddelse af en særlig Velstand, d. v. s. Produkter, der kunde gives i Bytte for det kostbare fremmede Metal. Limfjordsomraadet staar her afgjort som det vigtigste Handelscentrum, efter dette følger Esbjerg Egnen og Jyllands centrale Bygd; medens Øerne fører en beskednere Tilværelse. Billedet skifter i den Yngre Bronzealder, hvor Øerne saa afgjort træder i Forgrunden; men om dette er det ikke Lejligheden at tale i Dag.

Det er, som jeg flere Gange har fremhævet, kun de store Træk af Landets Bebyggelse, der lader sig fremdrage igennem et Studium af Bronzealderfundene, og det er naturligvis ikke min Mening, at Forskningen skulde blive staaende herved. Tværtimod. Men er der først ved Studiet af Fundenes Fordeling skabt en Mulighed for at finde de Lokaliteter, hvor man kan vente Spor af Bronzealderens Kultur, da maa det næste Skridt blive at søge disse Spor i Marken gennem topografiske Studier og Udgravninger; og her staar endnu et stort Arbejde tilbage — f. Eks. kender man endnu ikke nogen Boplads, ikke en eneste Hustomt fra Danmarks Ældre Bronzealder. Det turde endvidere være uden for al Tvivl, at nye Studier over de i Højene forekommende Planterester vil give vigtige Resultater og kaste Lys over de Naturforhold, der dannede Rammen om Bronzealderfolkets Liv. Jeg haaber, at naar Bebyggelseshistorien bliver drevet videre efter disse Retningslinier, der da vil aabne sig nye Perspektiver, saa at man vil blive i Stand til at komme bag om Fundene og vinde Klarhed over selve den Livsform, den Handels- og Bondekultur, der skabte den økonomiske Baggrund for den enestaaende Kraftudfoldelse Bronzealderen betyder, og naa frem til en dybere Forstaaelse af dette ejendommelige Kulturfafsnit, der virker mere og mere dragende jo længere man giver sig af med at studere det.